

KITARTÁS

A „KITARTÁS” KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ ORSZÁGOS EGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

→ MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN. ←

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII. Baross-tér 17.
II. emelet 15.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TURTSÁNYI VILMOS.

A „Kitartás” egyesület alapszabályait
a nmélt. m. kir. belügyminiszterium
49.452/902. szám alatt hagyta jóvá.

A közgyűlés eredménye.

— Hivatalos értesítés az egyesületi tagok részére. —

A „Kitartás” egyesület a már több ízben ismertetett átalakulási ügyben rendkívüli közgyűlését folyó évi október hó 16-án tartotta meg, melyre az egyesületi képviselők lapunk októberi számában közzétett s külön is kézbesített meghívók útján törvényes határidőben, vagyis 14 nappal előbb szabályszerűen meghívtak.

Az igazgatóság a tárgy fontosságánál fogva a közgyűlésen természetesen szívesen látta a szavazati joggal nem bíró egyesületi tagokat is és az általános érdeklődést megnyilatkozni látta abban, hogy a 240 szavazatot bemutatott egyesületi képviselőkön kívül a közgyűlésen 60 egyesületi tag jelent meg.

Ezek szerint a rendkívüli közgyűlés, a mennyiben a szavazatoknak az alapszabályok értelmében határozatképességhez szükséges kétharmad részénél több volt képviselve, *Turtsányi Vilmos* ügyvezető-igazgató, elnökhelyettes által a határozat képesség megállapítása után megnyitott.

A jegyzőkönyv vezetésére *Dr. Bródi Lajos*, s annak hitelesítésére *Ellbogen Ferencz* és *Puhm János* egyesületi tagok felkértevé, a tárgysorozathoz képest az ügyvezető bejelenti a közgyűlésnek, hogy *Sándor Márkus* igazgatósági tag ezen tisztségéről lemondott s így helye a közgyűlés által választás útján betöltendő.

A közgyűlés *Sándor Márkus* lemondását tudomásul véve a megüresedett igazgatósági tagságra egyhangulag *Brutofszky István* egyesületi tagot választotta meg.

Ezután *Turtsányi Vilmos* ügyvezető az egyesület átalakulása ügyében követett eljárást ismertette a közgyűléssel. Előadta nevezetesen, hogy a bpesti kereskedelmi és váltótörvényszék

a kereskedelmi törvény 453. §-a alapján a „Kitartás” egyesületet a halálozási és balesetsegély biztosítási tevékenysége következtében a biztosítással foglalkozó intézetek közé sorolta és kötelezte az egyesületet, hogy ezen működésének akadálytalan folytatása érdekében a törvény által előírt 200.000 (kettőszázezer) korona biztosítási alapot mutasson ki s hogy magát mint biztosítási szövetkezetet vagy részvénytársaságot törvényszékileg jegyeztesse be.

A „Kitartás” tagjai bizonyára valamenynyien ismerik az egyesület vagyoni állapotát s így bővebb magyarázatra sem szorul, hogy saját erejéből a 200.000 korona biztosítási alapot kimutatni képes nem lehetett s éppen ezért már a májusi rendes közgyűlés felhatalmazta az igazgatóságot arra, hogy az egyesületi tagok eddig szerzett s az alapszabályokban jövőre is biztosított jogainak minden irányban való teljes megóvása mellett olyan módokat s olyan pénzügyi transzactióról gondoskodják, a melynek keretében az egyesület a kereskedelmi törvény rendelkezéseinek is megfelelhessen.

Az igazgatóság ezen meghatalmazás folytán minden eredménnyel biztató utat bejárt, hogy feladatát sikeresen megoldja. Sokszor hosszúra nyúlt tárgyalásokat folytatott pénzcsoportokkal, bankházakkal és biztosító intézetekkel, a melyek közül egyik-másik hajlandónak mutatkozott ugyan arra, hogy az egyesület helyett a biztosítási alapot kimutassa, — de a felajánlott ügylet végül mindig olyan feltételeken szenvedett hajótörést, a melyek az egyesület fenállását és további működését akként biztosították volna, hogy az egyesületi tagoknak alapszabályszerűleg biztosított jogai vesztek volna el.

Mindig az volt a legnagyobb baj s rendszerint azon akadt meg minden tárgyalás, hogy az egyesület alapító tagjai a már elért, vagy jövőre biztosított kedvezmények összegé-

hez mérten, oly aránytalanul csekély havidíjakat fizetnek, a melyek mellett ezen kedvezmények további biztosítását fentartani képtelenségnek jelentették ki s mivel a matematikai számítások is azt az eredményt mutatták, hogy éppen az idősebb alapító tagok csekély havi hozzájárulása következtében az egyesület néhány év múlva beálló fizetési kötelezettségeit, — az idősebb tagok tömeges elhalálása esetén, — nem lesz képes teljesíteni, s így a kimutatandó 200.000 korona biztosítási alap is veszélyben forog: — azt kívánták, hogy az alapító tagok havi járulékaik megfelelően és pedig tetemesen felemeltessenek, s ezenkívül az egyesület a letett, illetve csak kimutatott biztosítási alap összege után 8—10.000 ezer koronára rugó évenkénti nyereséget biztosítson.

Ily feltételek mellett az igazgatóság természetesen nem köthetett szerződést egyikkel sem, sőt kénytelen volt az ilyen irányba terelődött tárgyalásokat végleg beszüntetni, s mivel az egyesületi tagok körében megkísérelt részvényjegyzés is, — éppen a tagok korlátolt anyagi helyzete miatt — alig egypár ezer korona eredménnyel járt s így ezen az uton sem lehetett a részvénytársaság vagy biztosító szövetkezet megalakítását elérni, az igazgatóság már-már azon a ponton volt, hogy egy összehívandó rendkívüli közgyűlésnek a hónapokon át tartott fáradozás eredménytelenségét jelentse be.

Utolsó lépésként az igazgatóság a „**Dordrecht**” életbiztosító társaság magyarországi igazgatóságához fordult, miután tudomást szerzett arról, hogy a biztosító társaság nagy súlyt fektet a nép-biztosítás terjesztésére, sőt a magy. kir. csendőrség személyzetét a honvédelmi ministerium által 1903. december 2-án 83799/XVI. szám alatt elfogadott ajánlata alapján kedvező és előnyös feltételek mellett biztosította.

A „**Dordrecht**” biztosító társasággal megindított tárgyalások, — a miként azt az egyesületi tagokkal lapunk legutóbbi számában közöltük is, — teljes eredményre vezettek. A biztosító társaság helybeli igazgatósága a „**Kitartás**” egyesület valamennyi tagja részére **az eddig megszerzett** és az alapszabályok értelmében jogosan igényelhető összes kedvezményeket életbiztosítási alapon az augusztus hóban 30 fillérrel felemelt havi tagdíjak mellett biztosította, — vagyis az egyesület igazgatósága **az összes tagok érdekeit teljesen megvédte**. A társaság által elvállalt kötelezettség teljesítését a „**Dordrecht**” négy millió korona alap-tőkéje és husz millió koronát tevő tartalékai anyagilag is tökéletesen biztosítják.

Az igazgatóság tehát vele a szerződést megkötötte s az egyesület tagjait eddig szerzett jogaikkal együtt már folyó évi október 1-től kezdve nevezett társaságnak biztosításra át is adta.

Ezen szerződés megkötésére az igazgatóság úgy az alapszabályok, mint a májusi közgyűlés határozata alapján felhatalmazva lévén, ez irányban a rendkívüli közgyűlésen újabb határozat-hozatal nem vált szükségessé, — de az ügyvezető főként azonokból adta elő részletesen a tényállást, hogy úgy a közgyűlésen megjelent tagok, mint az egyesület összes tagjai is a helyzet teljes ismeretében meggyőződést szerezhessenek arról, **hogy az igazgatóság a tagok szerzett és az alapszabályok értelmében még igényelhető jogait teljes mértékben megővta és biztosította.**

Ezen szerződés következményeként a közgyűléssel közölte továbbá az ügyvezető, hogy most már a „**Kitartás**” egyesület ezek szerint nem foglalkozván biztosítási ügyletekkel, többé nem esik a kereskedelmi törvény 453. §-ának a rendelkezése alá s így azon kötelezettség alól is mentesítve van, hogy 200.000 korona biztosítási alapot kimutatnia, kellessen. Maga az egyesületi igazgatóság az egyesület tagjaitól a havi díjakat továbbra is az eddig érvényben állott módozatok szerint beszedi, s azokat összegyűjtve egy összegben a biztosító társasághoz juttatja és ellenőrzi azt, hogy tagok jogai semmi tekintetben ne szenvedjenek.

A helyzet ilyen alakulása következtében természetesen szükségessé vált az egyesületi alapszabályok olyan módosítása, hogy abból a kedvezmények biztosítására vonatkozó szakaszok teljesen kihagyassanak, miután csakis ezen szakaszok kihagyásával lehet indokolni és bizonyítani, hogy az egyesület biztosítási ügylettel többé nem foglalkozván, nem tekinthető a kereskedelmi törvény alá eső biztosító társaságnak.

A kedvezmények biztosítására vonatkozó szakaszoknak az alapszabályból való kihagyása azonban az egyesületi tagokra nézve semmi hátránnyal vagy veszéllyel nem jár későbbi igényeik érvényesítésében sem, mert a „**Dordrecht**” biztosító társaságtól valamennyien olyan biztosítási kötvényeket kapnak, melyek már munkában vannak, **a melyeken úgy az eddig szerzett, mint az ezután igényelhető jogaik is részletesen felsorolva lesznek, tehát az alapszabályok ezen részét a biztosítási kötvény fogja pótolni.**

Ezen felvilágosítás előrebocsátása után az ügyvezető felolvassa az új egyesületi alap-

szabályokat s ezek magyarázataként még előadja, hogy most már az egyesületi tartalék-alapnak a szüksége is elesvén, ennek további növelését az igazgatóság nem hozza javaslatba, de viszont az egyesület vagyonának a kezelése által elérendő s a költségek kiegyenlítése után fenmaradó jövedelmet évenként az egyesületi törzsvagyonhoz fogja csatolni. Az idősebb tagok tagdíjainak egyszer s mindenkorra való kiegyenlítésére utánfizetett és a mult hóból visszamaradt halálszegélyekre, valamint a többi kötelezettségekre fordított összegek levonása után fenmaradt 50.000 koronát tevő törzsvagyon évi jövedelméből az egyesületbe az 1904. évi október hó előtt belépett tagok törvényes nejük elhalálozása esetén az eddigi alapszabályszerű segélyezésben fognak részesülni, de maga a törzsvagyon meg nem csorbítható, s akkor, a midőn az egyesületi tagoknak ezen segélyezésekre való igénye az összes tagok kielégítése után annak idején megszűnik, ezen tőke-összeg legcélyszerűbben egy oly vasuti árvaház létesítésére lenne majd fordítandó, a melyben a »Kitartás« egyesület volt tagjainak esetleg árván maradt s keresetképtelen gyermekei nyernének ellátást. Ezen vagyonra ugyanis sem a biztosító társaságnak, sem más valakinek nincsen igénye, annak kezelését az igazgatóság teljesen díjtalanul köteles végezni és azt sem személyzeti, sem dologi kiadások nem terhelhetik, mert mostanától kezdve a biztosító társaságnak képvisellete van kötelezve a személyzeti és dologi kiadások fedezésére.

A közgyűlés a felolvasott alapszabályokat — amelyek az egyesületi közlönyben a miniszterium által történő jóváhagyás után egész terjedelmükben közöltetni fognak, — a fentebb mondottak értelmében egyhangulag elfogadta s az ügyvezetőnek az egyesületi tagok érdekében kifejtett fáradozásáért s azok érdekeinek sikeres megvédéseért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Az ügyvezető előadja továbbá, hogy a **Dordrecht** biztosító társaságnak a megállapított módozatok mellett a tagokért fizetendő díjak összege a tagdíjbefizetésekben az idősebb tagok magasabb életbiztosítási díja miatt nem talál teljes fedezetet, azokat természetesen pótolni kell s ez alapon kéri a közgyűlést, hogy az alapító tagoktól már az utóbbi hónapokban is igazgatósági határozat alapján szedett 30, illetve 20 fillér többletfizetést kötelezőleg mondja ki, mivel ellenesetben ezen díjkiegészítést az egyesületi törzsvagyonból kellene teljesíteni. A közgyűlés elfogadva az ügyvezető

indokait akként határozott, hogy az alapító tagok további intézkedésig havonta 30, illetve a félkedvezményesek 20 fillérrel felemelt díjakat fizessenek.

Néhány kisebb jelentőségű felszólalás után a rendkívüli közgyűlés ezzel véget ért, de a közgyűlési határozatokból kifolyólag az igazgatóság az egyesület valamennyi tagját szükségesnek tartja még a következőkre figyelemztetni:

Az egyesületi tagok kedvezménye a „**Dordrecht**“ életbiztosító társaság által természetesen a havi díjak időhöz kötött pontos fizetése ellenében biztosítottván, az egyesületi igazgatóság, mint annak képviselője, köteles a tagok havi díjainak összegét a biztosító társaságnak legkésőbb minden hó 10-ikéig befizetni, amiből viszont az egyesületi tagokra is az a kötelezettség hárul, hogy a tagdíjak befizetését ezen határidőt megelőzőleg s szintén pontosan teljesítsék.

A kezelési rend fentartása s a biztosítótársasággal szemben fenálló kötelezettségünk teljesítése ez okból elkerülhetlenné teszi, hogy a tagdíjak legkésőbb minden hó 8-ikáig az egyesületi pénztárba a tagok által befizettesenek. Ezen határidő be nem tartása a késedelmező tagra azon veszélylyel jár, hogy biztosítási kötvénye a fizetés elmulasztása esetén érvényét veszti, — illetve már az egyesületi igazgatóság kénytelen lesz a biztosítottak havi jegyzékéből kihagyni.

Bezárólag harmincz napi indokolt késedelem esetén a biztosító társaság a díjak utólagos befizetése mellett még köteles ugyan a kötvény további érvényességét fentartani, — de harmincz napi késedelem után a biztosítás érvénye megszűnik, s az illető tag csak újabb biztosítási bevallás mellett biztosítható, — mely esetben azonban az előbbi biztosításra befizetett díjak az egyesületi tagra nézve teljesen elvesznek s az új biztosítás csak a tag életkorához megállapított s a jelenlegi tagdíjaknál jóval magasabb díjak fizetése mellett s előzetes orvosi vizsgálat után köthető meg.

Abból a célból tehát, hogy egyesületi tagjaink eddig megszerzett s jövőre nézve is biztosított kedvezménye mindenkoron fentartható legyen, nyomatékosan és újból is felhívjuk valamennyiöket, hogy a havi díjak befizetését az egyesület pénztárához minden hó 8-ikáig okvetlenül teljesítsék s itt megjegyezzük, hogy a vidéken levő tagjainkra nézve legcélyszerűbb, ha havidíjaikat az egyesület címére postautalványon, vagy a tőlünk kivitelezhető postatakarékpénztári befizetési lapok útján köz-

vetlenül önmaguk küldik be, mivel a bizalmi férfiak esetleges késedelmeiért sem vállalhatunk a tagokkal szemben szavatosságot.

Ezen indokból felkéri az igazgatóság a bizalmi férfiakat hogy az elmúlt hónapoknak még hátralékos tagdíjaival november hó 8-ig okvetlenül és véglegesen számoljanak be.

Budapest, 1904 október 24-én.

Az igazgatóság.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Az egyesület tagjait megillető kedvezmények:

Az alapszabályokban meghatározott feltételek mellett az egyesületi tagok a következő kedvezményekben részesülnek:

1. Minden tag 60 éves koráig a „Providentia“ általános biztosító társaságnál baleset ellen van biztosítva, még pedig:

a) baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona erejéig,

b) baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában meghatározott százalék szerinti összeg erejéig.

Minden baleset, annak megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, az egyesületnek okvetlenül bejelentendő.

2. Minden tag a belépéstől kezdve ugy peres, mint perenkívüli ügyekben az egyesület ügyészsége által díjtalanul képviseltetik.

3. Az egyesület havi közlönye minden tagnak már a belépéstől kezdve díjtalanul megküldetik.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek:

Lapunk 9-ik számában kimutatott segélyösszeg ... .. 85.550 kor. — fill.

Ujabb segélyek:

2807. Horváth Pál, Budapest, a tag halála után ... .. 1.000 kor. — fill.

4196. Thill Gyula, Királyháza, a tag halála után ... .. 300 » — »

Balesetsegélyek:

Lapunk 9-ik számában kimutatott segélyösszeg ... .. 28.046 kor. 26 fill.

Ujabb segélyek:

132. Kertész Albert, Kun-Szent-Miklós, balkéztörésért ... .. 600 kor. — fill.

Pénztárvizsgálat.

A felügyelő bizottság tagjai: *Simon* József, *Horváth* Antal és *Gombás* Károly a folyó évi október 25-én az egyesület hivatalos helyiségében váratlanul megjelenvén, ugy az egyesületi, mint a takaré- és

hitelszövetkezeti ügykezelést beható vizsgálat alá vették. Megrovancsolták a pénztárt, felülvizsgálták az üzleti könyveket s ugy a pénztárban, mint a könyvvezetésben mindent a legteljesebb rendben találtak.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A kecskeméti vasuti árvaház létesítésére indított gyűjtésünk kapcsán folytatólagosan közöljük hogy *Karpy* Ernő tagtársunk gyűjtőívén ezen emberbaráti célhoz a következők járultak adományaikkal, u. m.: *Geri* József Budapest 1 kor., *Csaplár* Lajos Budapest 40 fill., *Bozzai* János Budapest 20 fill., *Vnuk* János Budapest 20 fill., *Wojechovsky* Árpád Budapest 20 fill., *Vajda* Lajos Budapest 10 fill., *Morvai* József Budapest 10 fill., *Szenes* Ignác Budapest 40 fill., *Szilágyi* Lajos Budapest 40 fill., *Hegedüs* Istv. I. Budapest 1 kor., *Jávor* Gyula Budapest 60 fill., *Kálman* Hugó Érsekújvár 1 kor., *Banko* Ferencz Érsekújvár 1 kor., *Horváthy* Ede Érsekújvár 60 fill., *Gombos* Miklós Budapest 50 fill., *Kaposvári* Ambrus Budapest 40 fill., *Fekete* Ferencz Budapest 50 fill., *Cserhalmi* György Budapest 50 fill., *Járó* Sándor Budapest 50 fill., *Fehér* Bernát Budapest 1 kor., *Kovács* Antal Budapest 20 fill., *Ötvös* Lajos Budapest 40 fill., *Vermes* József Budapest 40 fill., *Zala* János Budapest 40 fill., *Szittér* György Budapest 40 fill., *Szemeti* Miklós Budapest 40 fill., *Kreiter* Miklós Budapest 20 fill., *Brunner* Ferencz Budapest 20 fill., *Prusinczky* A. Ujpest 20 fill., *Limp* Mátyás Budapest 20 fill., *N. N.* Budapest 20 fill., *Horváth* Imre Ujpest 30 fill., *Prusinczky* A.-né Ujpest 20 fill., *Czéh* János Ujpest 20 fill., *Mahát* Dezső Ujpest 20 fill., *Gruber* Armin Budapest 10 fill., *Tűrei* Sándor Czepléd 20 fill., *Szüle* Mihály Budapest 20 fill., *Kántor* Ferencz Budapest 1 kor., *Szubulyi* János Budapest 40 fill., *Molnár* Károly Budapest 40 fill., *Kostyán* Antal Ujpest 10 fill., *Wachlér* István Erzsébetfalva 20 fill., *Gáal* Nándor P.-Nána 30 fill., *Góra* József P.-Nána 30 fill., *Nedeczky* Ottó N.-Maros 30 fill., *Böhm* Sándor N.-Maros 20 fill., *Molnár* J. N.-Maros 20 fill., *Kallos* N.-Maros 50 fill., özv. *Portner* Alfrédné N.-Maros 40 fill., *Farkas* Illés Budapest 50 fill., *Havas* Béla Budapest 50 fill., *Bauer* György Budapest 40 fill., *Nikl* Ignác Budapest 1 kor. **Összesen 21 kor. 60 fill.**, mely összeggel lapunk szeptember 1-én megjelent 8-ik számában kimutatott 790 kor. 79 fillér gyűjtésünk **812 kor. 39 fillerre** emelkedett, mely összeg a Merkur-banknál kamatozó betétben van elhelyezve.

Ékszer-hóbort. Művésznők és félvilági hölgyek már eddig is régóta szenvedtek az ékszerivéselés örületében, a leghetlenebb módon igyekezve ez által feltűnést kelteni, — de mindezeket felülmulta most egy amerikai énekesnő bizarr gondolata, aki még a körmeit is ékszerrel diszította fel. E czéjből ugyanis valamennyi körmeit V alakúra kihégyeztette, azokat átfuratta, s mindegyikbe egy vékony aranylánczot huzott, melybe egy egy vagyont érő gyémántszem van befoglalva. Ez a különös ötlet az amerikai színpadokon is érthető feltűnést keltett, mihamar számos utánzója akadt s nem lehetetlen, hogy ez a hóbort nálunk is követőre talál, mert egyik-másik művésznők már is annyi gyűrűt és egyéb ékszert visel, hogy ha ezeket szaporítani

akarja, — pedig a legtöbb akarja, — csakugyan a körmeikre kell a sornak kerülni.

A gyermekek paradicsoma. Minden nagyobb városban több oly háziur akad, aki semmi áron nem ad lakást olyan családnak, amelynek apró gyermekei vannak. Az ilyen családok élete valóságos gyötrellem, mert örökké vándorolnak egyik házból a másikba, mivel ha kapnak is lakást, a gyerekek miatt mindenütt hamarosan felmondanak nekik. Most egy oly háziur akadt New-Yorkban, aki hatemeletes házáat valósággal paradicsommá alkitotta át a sok

gyermekü családok részére. A ház teteje ugyanis gondosan körülkerített terrász, ahol a ház gyerekei kedvük szerint hancurozhatnak, amellet, hogy egészségükre is jó hatással van a »hegyi levegő«. Mindezek tetejébe pedig, minden gyermekért, aki az ő házában születik az illető családnak egyhavi, ikrekért két havi, hármásokért három sőt négy havi bért elenged, s így a szapora fajtájú családok ugyan-csak igyekeznek rajta, hogy ennek a humánus háziurnak a házában kaphassanak lakást.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

A rejtelmes sziget.

Regény. Irta: *Verne Gyula*, átdolgozta: *Szász Károly*.

(Folytatás.)

Hallgatóztak. Belülről semmi zaj. A mouflon-birkák és a kecskék, kétségkívül almaikon alva, nem zavarták az éj csendjét.

Ne mászszanak-e be a kerítésen? kérdezték magokban s halkan egymástól. Ami azonban ellenkezett Cyrus óvatosságitanácsával. Mert a kísérlet sikerülhetett, de szerencsétlenül is üthetett ki. Pencroff e kísérlet mellett volt; de Spilettben győzött az okosság. Elhatározták tehát, hogy visszatérnek társaikhoz s számot adnak eddigi tapasztalásaikról.

Cyrus ezekből azon következtetést vonta le, hogy a fegyenczek aligha vannak az akolban.

— Majd meglátjuk, — mondá Pencroff, — ha bemászunk a kerítésen.

— Előre hát barátim, — szólta Cyrus, — az akolhoz!

— Itt hagyjuk-e a kocsit?

— Nem, mert élelmi és hadi szereink azon vannak; azokat nem szabad elhagyni magunktól.

— Előre tehát!

A sötétség teljes volt, midőn az erdőből a tisztásra kiértek. De mily nagy volt meglepetésök, midőn az akol előbb még teljesen sötét kerítésén egy világos pontot vettek észre.

Egyik ablaktábla ki volt nyitva s benn világ égett.

Spilett és Pencroff megesküdtek, hogy az imént még minden sötét volt.

A fegyenczek tehát az akolban voltak.

— Mily szerencse! — szólta Smith Cyrus. — Ellenségeinket itt találjuk és ők mit sem gyanítanak. Megleptük őket!

Néhány percz mulva, miután a kocsit az erdőszélben hagyták s a kutyát és a majmot elővigyázatból megkötötték, mind az öten zajtalanul a kerítés ajtajához értek, mely most is zárva volt. Csöndesen bemásztak. Cyrus intett társainak s egyedül csuszott a megvilágított ablakhoz. Benézett. Az asztalon egy mécsbél volt meggyújtva. Mellette az ágy, melyen Ayrton szokott volt aludni.

Az ágyra tekintett. Egy ember feküdt rajta. A szoba a mécs gyöngye világánál félhomályos volt. Cyrus élesen szemügyre vette az ágyon fekvőt.

— Ayrton! — kiáltott fel egyszerre.

E kiáltásra társai mind a négyen mellette ter-

mettek. Az akol ajtóját, mely szintén zárva volt, egy pillanat alatt befeszítették s a szobába rohantak.

Ayrton mély álomba látszott merülve. Arczán hosszú és kínos szenvedés nyomai, kezein és karjain még be sem gyógyult sebhelyek látszottak. Cyrus föléje hajolt s megrázta.

— Ayrton! — kiáltá.

E kiáltásra az alvó felnyitotta szemeit, bámulva tekintett a mérnökre, aztán a többiekre.

— Önök? — kiáltá — önök itt!

— Mi vagyunk, Ayrton! mi történt?

— Hol vagyok? — kérde amaz.

— Az akol szobájában.

— Egyedül?

— Egyedül.

— Majd visszajőnek! Visszajőnek! Védjék magukat! — Azzal kimerülten összerogyott.

— Spilett, — szólta a mérnök, — minden perczben megtámadhatnak. Hozzátok be a kocsit az akol udvarára; aztán torlaszolja el a kaput belülről. Védelmi állásba kell tennünk magunkat.

Spilett, Pencroff és Nab siettek teljesíteni a mérnök rendelését. Nem volt veszteni való idő. Az Ayrton szavaiból úgy látszott, hogy a rablók rendszeren ide térnek vissza éjszakára. Talán már közel vannak, talán már a kocsit el is foglalták...

Cyrus Harberttel maradv, mindketten kiléptek a szobából, hogy a küszöbről figyelemmel kísérhessék, a mi künn történik.

E perczben kelt föl a hold s fényével egyszerre előntötte az erdő szélét s az akol udvarát. Ez udvar, a deszkakerítéssel körülvéve, oly terjedelmű volt, hogy — míg a patak, az állatok itatása végett, belevetve, rajta keresztül szabadon folydogált, a tér egy részét az erdő széléből ide bekerített fák csoportjai foglalták el. Csaknem parkhoz volt hasonló, de természeti vadságában, a mesterség hozzájárulása nélkül, a kerítést leszámítva.

A holdtól megvilágított körben nemsokára egy sötét tárgy tűnt fel.

A koci volt, a két onaggától huzva s a három embertől s a két állattól kísérve.

Smith Cyrus nemsokára hallható a kapu bezáródását s az eltorlaszolást.

De e pillanatban Top elszakítva magát a kötelekről, melyen Nab vezette, dühösen elkezdett ugatni s az akol-udvar hátulsó része felé rohant, mely a háztól jobbra, fákkal volt benöve.

— Vigyázat, barátim! — kiáltá Cyrus.

Mindnyájan arcához emelték fegyvereiket, az első jelre lövésre készen.

Top folyvást ugatott s Jupe a kutya után szaladva, élesen visított.

Emberek követték a két állatot s nyomukon a kis patak partjához értek, mely nagy fáktól árnyalva, futott át az akol tágas udvarán.

S ott, a teljes holdvilágban, mit láttak?

Öt holttestet a fűben elterülve.

A fegyenczek voltak, kik négy hónappal ezelőtt a kalózhajó romlását megelőzve, a Lincoln-szigetre kiszállottak volt!

Mi történt? Ki ölte meg a rablókat? Ayrton? De ő, néhány perce még, visszatértől remegett.

Hiszen ő csaknem beszámíthatatlan állapotban látszott lenni.

A néhány szaggatott szó után, melyet kimondott, ismét mély, dermedt álomba esett vissza, melyből alig verték föl.

Be kellett tehát várni, míg magához tér s oly állapotban lesz, hogy a történekről felvilágosítást adhasson. Bár nem volt valószínű, hogy a rablók halálának okáról tudhasson valamit. De legalább azt megtudják tőle, ami vele történt.

A legnagyobb bizonytalanságban töltötték az éjt.

Hetedik fejezet.

Kutatások a föld belsejében. Semmi eredmény. A tél.

Másnap Ayrton felocsudott dermedtségéből, eszmélete teljesen visszatért s elbeszélhette röviden, ami azóta történt, mióta társaitól elszakadt.

Az akolba visszatérte utáni nap, november 10-én, napleszálltakor a tengeri rablók rajta ütöttek. Megkötözték és egy barlangba hurczolták, a Franklin-hegy aljában, ahol menhelyök volt. Kétségkívül megölték volna, de egyikök ráismert benne egykori fegyenc-társára; s megkímélték életét, remélve, hogy kivethetnek belőle valamit. Kérdezték, vallatták, de természetesen semmit sem árult el, amivel jóltevőinek árthatott volna. Ekkor kegyetlenül bántak vele, hogy kinzás által csikarhassanak ki vallomást belőle. Hiába. Erős testi és lelki szerkezete a legbaromibb kinzásoknak ellenállott. Minden perczen várhatta, hogy megölik; de sem a kín, sem a félelem által nem volt rábirható, hogy fölfedezze a Gránitházba vezető utat, s a rablókat jóltevői megtámadására vagy épen megrontására segítse. Végre a kinzások lelki tompultságba ejtették, mely hasonló volt akkori állapotához, midőn a Tábor-szigeten föltalálták volt. Hogy jött a barlangból az akolba s egykori ágyára: maga sem tudta. Annál kevésbbé volt sejtelme arról, hogy kinzói az akol udvarán halva fekszenek.

Barátink akkor a halottakat csak ott hagyták feküdni. Most reggel Ayrtonnal együtt kimentek megsemlélni őket. A hullák a hidegtől már egészen megdermedtek; de az erőszakos halálnak semmijele, semmi seb nem látszott rajtuk. Figyelmesebb vizsgálat után egyiknek a homlokán, másiknak a mellén, harmadiknak a hátán egy alig észrevehető halvány piros pontot fedeztek föl, melynek eredetét azonban lehetetlen volt fölismerni.

— Itt érte őket a halálcsapás — mondá Smith Cyrus.

— De minő fegyverrel.

— Valami lesújtó villám-fegyverrel, melynek titkát nem ismerjük.

— S ki tehetette azt? — kérdé Pencroff.

— Kétségkívül a sziget rejtelmes igazságszolgáltatója, — felelé Cyrus — ugyanaz, aki Ayrton az akolba visszahozta, aki titokteljes befolyásának már annyi jelét adta.

— Keressük fel! — kiáltá Pencroff.

— Ugy van, keressük, — ismétlé Cyrus, — de miután oly hatalmas, nem is fogjuk őt feltalálni, míg neki nem tetszik magát fölfedezni előttünk vagy minket maga elé szólítani.

Mindazáltal e naptól kezdve e keresés volt egyetlen foglalkozásuk. Hallgatólag egyetértettek abban, hogy a sziget egy pontját, egy rejtekhelyét sem hagyják felkutatlanul, s a Gránitházba addig vissza nem térnek, míg titkos jóltevőjüket föl nem találták.

Egyelőre az akolban maradtak, melyet eléggé elláttak élelmiszerekkel, s mely igen alkalmas volt arra, hogy kutatásaiknak kiinduló s középpontjaul szolgáljon.

Azonban arról sem feledkeztek meg, hogy a Tábor-szigetbe át kell menniök, hogy ott valami jelt vagy értesítést hagyjanak hátra az esetre, ha lord Glenarvan el találja jöni Ayrtonért, tudósítani őt egykori embere hollétéről. Pencroff ez uira vállalkozott volna, de mily fájdalmas meglepetés: a *Bonaventura* naszád nem volt többé! Ayrtontól tudták meg, hogy a fegyenczek azt megtalálván, birtokukba vették, de a kormányzáshoz nem értvén, egy sziklán hajótörést szenvedtek vele, s a hajócska összezúzódva, elmerült.

A *Bonaventura* megsemmisülése által okozott érzékeny kár helyreépítésére most már, a szép évszak előrehaladt volta miatt, nem volt idő s egy új hajó összeállításának nagy munkáját a következő évszakra kellett halasztaniok. Most minden gondjokat a célbavett kutatásra fordították.

Február 19-én ezt meg is kezdték s egy hétig szakadatlanul folytatták. A Franklin-hegy aljából beinduló barlangok és sziklanyílások a hegy gyomrában egész tömkeleget alkottak; ennek tévetegeiben kellett ismeretlenök menhelyét keresni. E nagy munkához a legnagyobb rendszerességgel kellett látniok, hogy egy helyet kétszer is át ne keressenek, másokat meg ismét kutatlanul ne hagyjanak. Itt volt az a barlang is, melyben a fegyenczek Ayrtont fogva tartották és kinozták. Ayrton azt most is tökéletesen abban az állapotban találta, amelyben elhagyta volt: az élelmiszereket is, melyeket a fegyenczek ott tartottak

(Folyt. köv.)

Tábornoki szemle.

— Kaszárnya történet. —

Takács közhuszár, egynapos kimenőjével élve, felövezte kardját és komoly, nehéz lépésekkel, sarkantyuit pengetve a gyalogsági kaszárnya felé tartott, hogy régi czimboráját, Pintér gyalogos közvitézt meglátogassa.

Épp jókor érkezett. A bakának nem volt semmi dolga s az udvaron ácsorgott tétlenül. Mihelyt meglátta a huszárt, örvendő futott eléje:

— Ez már szép — ez már huszárosan szép dolog, hogy eljöttél! — s tuszkolta barátját nyájas vendégszeretettel a kintin felé és letelepedve egy liter bor mellé, tovább áradozott:

— De jó orrod volt, hogy nem tegnap jöttél!

Szót se válthattunk volna egymással, mert éppen szemle volt . . .

— Gyanítottam, azért nem jöttem tegnap — felelt egyszerűen a huszár. — Már megint a kapitányotok zavargott?

— Dehogy! — A kapitány, ha szemlét akar tartani, azt az őrmesterrel tartatja meg. Nem, ez nem a kapitány szemléje volt — feljebb, czimbora, feljebb . . . a brigadérosig.

— Tyűh! Ez nem bolondság — kaczagott a a huszár — képzem, milyen bomlottul dolgoztatok és hogy nem volt időtök unni magatokat . . . legalább nálunk, huszároknál még a legváratlanabb szemléknél is már nyolcz nappal azelőtt elkezdjük a surolást, mosást, kefélést s ez idő alatt, mint a zápor, úgy hull reánk a vas, meg az egyes börtön. Szerencsére a brigadéros jó fiu s a szemle után törül minden büntetést, különben valamennyien tömlöczben ülnék le a három esztendő. Hát azután — teljes diszben volt a szemle?

— Diszben? — mit gondolsz? Teljes tábori felszereléssel, sőt még szappant és konzerveket is osztottak; — de ami legkeservebb volt, a tábornok 10 órára rendelte a szemlét — s így csak épp annyi időnk volt, hogy rohanjunk megkezdeni a tisztogatást.

— Biz ez elég rövid idő!

— Jó, jó öregem, csakhogy az ezredes, hogy lássa, milyen rendben van az ezrede, meghagyta, hogy kilencz órákor meg fogja azt vizsgálni.

— Ej-ha!!

— Erre az őrnagy zászlóaljparancsban meghagyta, hogy a bataliont reggel nyolcz órákor fogja megszemlélni, mire megint a kapitány, akit az őrnagy ki nem állhat, megszeppent, s azt gondolta, hogy ha valami hiba lesz, ő esik bajba: megparancsolta, hogy a századot hét órákor fogja részletesen megvizsgálni . . .

— Hét órákor? — hát bolond ez a kapitány?

— Egy kicsit. — Hanem akkor a főhadnagyom sem akart hátramaradni, mert ő is akar kapitány lenni. Meghagyta a napos altisztnek, hogy ő a szakaszát (amihez én is tartozom) reggel hat órákor teljesen készen akarja látni . . .

— Ez már mégis sok! Reggel hat órákor ki tart szemlét?

— Igaz, hanem ez nem gátolta meg az őrmestert, hogy ki ne adja a hangot, hogy: ha öt órára nincs minden ember készen, akkor majd így meg úgy, ez meg az lesz — hiszen képzelheted?

— És te nem jelentettél maródit? Óh te bundás!

— Nem lehetett. Egy kis kimenőt akartam aláírni vasárnapra . . . Akkor jött a szakaszvezetőnk, aki szintén akarta látni a szakaszát reggeli négy órákor . . .

Ugyan ne beszélj, hiszen reggeli négy órákor nincs ébresztő.

— Igazad van. Az ébresztő — mint rendesen — öt órákor volt, de a káplárok, félve a büntetéstől, felvették velünk a borjut, — most ne vess, öreg — felvették már éjfélkor . . .

— Éjfélkor, no ez borzasztó! Ilyen csak a gyalogságnál történhetik.

— De azért legszebb a dologban, hogy ez a tábornoki szemle mégsem volt tábornoki szemle, mert jóval az ébresztő előtt egy vezérkari őrnök elhozta a tábornok levelét, amiben az ezredest bizza

meg a szemlével, mert az ő lábait rettenetesen hasogatja a köszvény.

— Aha! Így hát az ezredes végezte a szemlét?

— Dehogy. Mikor megtudta, hogy a tábornok nem jön el, őt is elfogta a lustaság és elküldte a szolgáját az alezredeshez, hogy tartsa meg ő a parádét . . .

— Képzem, milyen büszke volt az öreg, hogy alezredes létére tábornoki szemlét tart?

— Ördögöt! Az alezredes ur sietett a vasutra valami vadászatra, miután a legöregebb őrnagyra bizza az ezred jólétét . . .

— Ez szép! Tábornok helyet egy őrnagy . . .

— Ne hidd azt. Mit bánja az öreg a szolgálatot. Hortyogott tovább, csak a kapitányoknak üzente meg hogy szemléljék meg a századaikat.

— Ah! Hát a kapitány tartotta . . .

— De hiszen épp az előbb mondtam, hogy ő sohasem tart szemlét. Elküldte az inasát a főhadnagyhoz . . .

— Hát csak a főhadnagy?

— Az se! Az őrmesterre bizza . . .

— Pfuj! Hisz ez czudarabb mindennél.

— Dehogy, az őrmester a szakaszvezetőket küldte a szemlére, s miután a lustaság ragályos, azok meg a káplárokat . . .

— No ez hallatlan. Tábornoki szemléből káplárszemlére pottyanni!

— De szerencsétlen, hát érts meg! Hiszen nem volt szemle, mert a káplárunk kijelentette, hogy ha fizetünk neki egy liter bort, akkor nem tartja meg a szemlét, és mi fizettünk . . .

— De az ezredesnek csak kellett valami jelentést tenni a szemléről?

— Azt nem tudom de az esti parancsban azt olvasták nekünk, hogy az ezredes rendkívül meg van elégedve a tartásunkkal és szörnyen összedicsért bennünket, — hanem a büntetéseket nem engedi el, mert a fegyelmet fenn kell tartani a hadseregben, szabadságot nem ad senkinek, mert a szabadság lazítja a kötelességérzetet és rosszra vezet, mert a katonák alkoholt isznak, már pedig neki, mint az ezred atyjának kötelessége a gyermekei egészségére felügyelni. Ellenben megparancsolja, hogy nyolcz napon keresztül minden parancsban olvassák fel az ő »teljes megelégedésének kifejezését«, ami bizonyára a legnagyobb öröme lesz az ő fiainak . . .

— Ez csakugyan jó, de hát ilyen formán te holnap szabadságra mégy?

— Csacsi, hát nem értetted meg, hogy minden szabadságot törült az ezredes? —

Dr. Szász Géza

fogorvos, egyesületi tagunk,

az egyesület tagjainak a foghuzást **ingyen** eszközli, a többi fogorvosi kezeléseknél pedig **50⁰/o** árengedményt ad.

Lakik: Budapest, Andrásy-út 49.

Megtámadhatatlan
kötvény.

50% nyeresé-
részesedés.

„Dordrecht”

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Engedélyezve az 1873. évi november 10-én 21. sz. a. kelt királyi
dekretummal.

Részvénytőke 4,000.000 korona.

Magyarországi fiók :

Budapest, V., Akadémia-utca 3.

Igazgató :

Robitsek Henrik Ferencz.

A „Dordrecht” az egyedüli társaság,
mely törvényesen kötelezte magát,
hogy
magyarországi üzletének díjtartalékait
magyar értékekben helyezi el.

REFERENCZIÁK :

Magyar általános hitelbank,
Pesti magy. kereskedelmi bank
Budapesten.

Kedvező feltételek.

Jutányos díjak.